

Handläggare
Alaa Idris
Telefon: 08-5082552008-
50825520**Till**
Socialnämnden
2025-05-20

Skrivelse om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention

Svar på skrivelse från Kristin Jacobsson (C)

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Kristin Jacobsson (C) har i en skrivelse till socialnämnden ställt ett antal frågor som rör stadens arbete kring människor som är utsatta för människohandel. I skrivelsen lyfts medieuppgifter och vittnesmål från en organisation om att antalet utsatta har ökat. Vidare framförs det i skrivelsen att socialtjänsten i Sverige har ansökt om få tillfälliga uppehållstillstånd, betänketid, till individer som misstänks vara utsatta för människohandel eller människoexploatering.

Socialförvaltningens arbete mot prostitution och människohandel är sedan två år tillbaka organiserad under samma enhet. Vilket är positivt för den enskilde då funktionerna som arbetar med prostitution och människohandel kan snabbt fånga upp och länka individen rätt. Under 2024 har regionkoordinatorerna ansökt om tidsbegränsat uppehållstillstånd för 14 individer.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Kristin Jacobsson (C) har i en skrivelse till socialnämnden 2025-02-18 ställt frågor som rör personer som är utsatta för människohandel och betänketiden. Frågor har även ställts om hur socialförvaltningen och socialtjänsten arbetar.

Ärendet

I skrivelsen lyfts människor som är utsatta för människohandel har rätt till betänketid enligt artikel 13 i Europarådets konvention om bekämpande människohandel.

Det är socialnämnden i en kommun eller förundersökningsledare hos polisen som kan skicka en ansökan till Migrationsverket. Socialnämnden kan göra det i de fall det finns en misstanke om att individen har utsatts för människohandel eller människoexploatering. Syftet med ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om 30 dagar är att individen ges möjlighet att återhämta sig och reflektera kring vilka olika alternativ som finns. Individen får också tid att ta ställning till bland annat ett samarbete med brottsutredande myndigheter. Under betänketiden råder det ett förbud mot att avvisa eller utvisa individen. Under perioden har individen tillgång till samma hälso- och sjukvård samt bistånd enligt socialtjänstlagen som i Sverige bosatta personer.

Om individen beviljas tillfälligt uppehållstillstånd av Migrationsverket övergår kostnadsansvaret till samma myndighet. I Stockholm är det Regionskoordinatorerna mot prostitution och människohandel som handlägger personer, vuxna och barn, som misstänks vara utsatta för människohandel.

I skrivelsen framförs det att ett fåtal ansökningar om betänketid har skickat från socialtjänsten till Migrationsverket. Att det är få åtal som har väckts om sexuell människohandel.

Med anledning av detta ställs följande frågor i skrivelsen:

- Hur många betänketidsansökningar för människohandelsoffer har Stockholms stads socialtjänst skickat till Migrationsverket under 2024 och hittills under 2025?
- För hur många individer i Stockholms stad har rättighetspaketet aktiverats utifrån människohandelskonventionen under 2024 och hittills under 2025?
- Har stadens regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel befogenhet att skicka betänketidsansökningar till Migrationsverket? Är regionkoordinatorerna myndighetsutövande?
- Hur många är anställda vid stadens POM-team och hur ser rutinen ut när teamet kommer i kontakt med en människa som misstänks vara utsatt för människohandel?
- Vilka utbildningsinsatser har gjorts för att stärka kunskaperna om EU-direktiven för mänskliga rättigheter och stadens ansvar bland stadens socialsekreterare?
- Vilka eventuella organisatoriska förändringar och förändringar i arbetssätt har gjorts hos socialtjänsten med anledning av att socialtjänsten numera kan ansöka om betänketid/reflektionstid hos Migrationsverket vid misstänkt människohandel?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för beredskap och administration. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 14 maj 2025 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 15 maj 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stöd och skydd ska ges till personer som är utsatta för människohandel. Regionskoordinatorernas arbete sker i nära samverkan med åklagare, polisen och andra myndigheter och aktörer.

Nedan följer svar på frågorna som har ställts i skrivelsen:

Hur många betänketidsansökningar för människohandelsoffer har Stockholms stads socialtjänst skickat till Migrationsverket under 2024 och hittills under 2025?

Under 2024 har regionkoordinatorerna, inom ramen för anställning inom Stockholms stad, ansökt om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § 2 st. utlänningslagen för 14 vuxna individer. 12 av ansökningarna har beviljats, en ansökan har avslagits och i en ansökan väntas beslut under år 2025. Nio av ansökningarna avser misstanke om människohandel sexuella ändamål (samtliga kvinnor) och fem ansökningar avser misstanke om människohandel eller människoexploatering utifrån arbetskraft. I år, hittills mars månad, har en ansökan om betänketid skickats in.

För hur många individer i Stockholms stad har rättighetspaketet aktiverats utifrån människohandelskonventionen under 2024 och hittills under 2025?

Begreppet rättighetspaket känner förvaltningen inte till, men i och med att en individ beviljas ett tillfälligt uppehållstillstånd möjliggörs även rätten till bistånd. I de flesta fall handlar det om att individen får till exempel skyddat boende och rådgivning.

Utöver det har regionkoordinatorerna under föregående år arbetat i 143 ärenden. Av dessa var 125 individer över 18 år, 17 ärenden gällde minderåriga samt ett ärende gällande en anhörig till en person utsatt för människohandel. Arbetet har bland annat handlat om att ge information om rättigheter, länka och ha kontakt med civilsamhälle.

Har stadens regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel befogenhet att skicka betänketidsansökningar till Migrationsverket? Är regionkoordinatorerna myndighetsutövande?

Ja, regionkoordinatorerna har inom ramen för anställning inom Stockholms stad myndighetsövning. De har befogenhet att ansöka om betänketid hos Migrationsverket och har under 2024 ansökt vid 14 ärenden.

Hur många är anställda vid stadens POM-team och hur ser rutinen ut när teamet kommer i kontakt med en människa som misstänks vara utsatt för människohandel?

Uppsökare riktade mot prostitution och människohandel, PoM-teamet, består av två tjänster och arbetar i nära samverkan med polisen. Sedan år 2023 ligger PoM-teamet, Mika-mottagningen, KAST och regionkoordinatorerna under samma enhet – Enheten mot prostitution och människohandel. Detta innebär att alla funktioner som arbetar mot prostitution och människohandel är samlade. Till exempel kan PoM-teamet när de möter en person utsatt för människohandel länka ärendet omedelbart med regionkoordinatorerna. PoM-teamet och regionkoordinatorerna sitter också tillsammans i samma rum på mottagningen.

En regionkoordinator kan efter övervägande om att personen är utsatt för människohandel, göra en ansökan om tillfälligt uppehållstånd. Tidigare var det endast förundersökningsledare hos polisen som kunde söka, vilket förutsatte att polisen skulle vara inblandad i ärendet. Att socialnämnden genom socialsekreterare kan ansöka om så kallad betänketid underlättar det praktiska arbetet och skapar ett förtroende hos den som är utsatt. Personer som befinner sig i extrem utsatthet kan ha svårt att lita på myndigheter. Under betänketiden görs ett motivationsarbete för att hjälpa personen att göra en polisanmälan. Regionkoordinatorerna kan också bistå och förbereda ett så kallat tryggt återvändande till sitt hemland. Detta görs som samverkan med FN-organet (International Organisation for Migration).

I samverkan med civilsamhället arbetar socialförvaltningen med riktade insatser till personer utsatta för prostitution som inte är folkbokförda i Sverige. Civilsamhället bidrar i hög grad till att hjälpa dessa människor och socialnämnden beviljar föreningsbidrag till två föreningar som ger stöd till personer som är utsatta för prostitution och människohandel. Föreningar bedriver också uppsökande arbete i miljöer där prostitution förekommer.

Regionskoordinatorerna är en del av Nationellt metodstöd för prostitution och människohandel (NMT) där representanter från Länsstyrelsen Stockholm, polis, åklagarmyndigheten samt Migrationsverket är medlemmar för att stärka det praktiska arbetet gällande dessa frågor i Sverige.

Vilka utbildningsinsatser har gjorts för att stärka kunskaperna om EU-direktiven för mänskliga rättigheter och stadens ansvar bland stadens socialsekreterare?

Socialförvaltningens enhet mot prostitution och människohandel, genomför två utbildningsinsatser per år för stadens medarbetare. Därtill tar socialförvaltningen emot studiebesök och föreläser om arbetet mot prostitution och människohandel samt om de olika förutsättningar och direktiv som styr arbetet.

Vilka eventuella organisatoriska förändringar och förändringar i arbetssätt har gjorts hos socialtjänsten med anledning av att socialtjänsten numera kan ansöka om betänketid/reflektionstid hos Migrationsverket vid misstänkt människohandel?

Att regionkoordinatorerna kan göra ansökan om betänketid själva, underlättar arbetet med brottsoffren. Att alla funktioner som arbetar mot prostitution och människohandel ligger under samma enhet, enheten mot prostitution och människohandel är en förändring som har gjorts för att stärka arbetet.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lisa Cadenius
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse från Kristin Jacobsson (C) om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-05-08
Lisa Cadenius, Avdelningschef	2025-05-08